Nro 187.

KURJER POLSKI

Warszawa
Sroda dnia 16 Czerwca r. 1830.

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.
Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomosci Krajowe

Komitet wyznaczony przez radę administracyjną w Kaliszu do rozdziału summy złp. 100,000 darowanéj łaskawie przez Najjaśniejszego Pana, na wsparcie mieszkańców tegoż miasta, dotkniętych klęskami powodzi, wkrótce ukończy swoje czynności. Odbywa swoje prace pod przewodnictwem X. Walentego Tomaszewskiego kanonika kujawsko-kaliskiego, referenta w kommissji rządowéj W. R. i Osw. publicznego, Prezesa kommissji wojewódzkiéj Piwnickiego, prezesa trybunału Dwernickiego i prezydenta miasta Hertza.

P. Jakób Manugiewicz mianowany został referentem w kommissji rządo. spraw wewnę. i policji w dyrekcji administracji ogólnéj.

Wyszedł z druku piérwszy tom wyboru romansów drukiem stereotypowym, zawierający piérwszy tom romansu Rob-Roy. Wydanie bardzo ozdobne z mappą wyobrażającą okolicę Anglji, w któréj się rzecz dzieje i z piękną litografją, wystawiającą przyjazd Rob-Roy do Osbaldiston-Hay.

Dziś rano znajdowało się już w rynku Starego Miasta blisko 2000 cetnarów odważonéj wełny. Przy rogatkach urządzone są wagi ażeby przywożący wełnę czasu nie mitrężyli. Na Pradze stoi około 1000 cetnarów wełny, która dziś na rynku będzie złożona.

W województwie Sandomierskiém, w tym roku są bardzo mierne urodzaje żyta; w niektórych miejscach szczególniéj przy nizinach, nawet zasiew za swe mozolne prace rolnikowi zwróconym nie zostanie. Szczególniéj w okolicy gory Łyséj S. Krzyża w dobrach supprymowanych, żyta prawie zupełnie wyginęły. Włościanie i dzierżawcy tychże dóbr zbyt smutne dla siebie z tego powodu przewidują klęski.

Od kilku lat w Paryżu istniejąca instytucja pod tytułem *Agence*, przekonała licznemi o swéj użyteczności usługami, które prawie wszystkim znaczniéjszym domom handlowym wyświadczyła. "Wiadomo jest publiczności (mówią przy téj sposobności Wiadomości handlowe,) że i u nas w Warszawie, w miesiącu przeszłym utworzone zostało na wzór powyższego kantoru paryzkiego bióro informacyjne i kommissowe pod firmą Kaczanowskiego i Glücksberga. Instytucja ta, piérwsza i jedyna dotąd w kraju naszym, już w samych początkach, pomimo nowości przedsięwzięcia, dosyć jest czynna i znaczne odbywa interessa. Jeśli wytrwałość i gorliwość, stale ożywiać będzie kierujących tą instytucją, wkrótce widoczniejsze z jéj utworzenia, dadzą się uczuć pożytki.,,

Serravalle były officer wojsk francuzkich wydał po trzeci raz 200 exemplarzy poloneza poświęconego Polakom, którym uniżenie dziękuje za zaszczyt i łaskawość przyjęcia jego dedykacji. Tytuł tego poloneza ozdobiony jest ryciną narodową daleko pięknicjszą od piér-

wszéj, przedstawiającą poważną postać tego pięknego tańca, którym wszystkie oświeceńsze narody rozpoczynają swoje zabawy. Jest on godłem waleczności i szlachetnego charakteru Polaków. Przedawany jest w sklepie ubogich, u Klukowskiego i Ciechanowskiego.

(A. n.) Jak w ogólności w całym zawodzie teatralnym, talent aktorski z talentem twórcy w rodzimym blasku graniczy, tak w wyłącznym rodzaju sztuki dramatycznéj, w operze, jako poświęconéj najwięcéj muzyce i śpiewowi, talent wykonawcy, obok talentu kompozytora, nie mało zyskuje. Nasz teatr przy uśpieniu innych dramatu gałęzi, w stolicy najwięcéj operze winien powodzenia. Gust panujący, śpiewu dziś tylko i muzyki ze sceny wygląda, śpiewowi i muzyce najpiérwszą kréskę poświęca. Wędrowne talenta śpiewne, łudzą nas na chwilę, narodowych pragnąć nie przestajemy. Każdy tu łatwo przyzna, ile pod tym względem zależy na wsparciu i zachęcie. Jeżeli na niwie śpiewności cudzoziemskie dziś talenta jaśnieją, zapewne nie innemi drogami do téj wyższości przychodziły. P. Moszyński, w gościnnéj roli występując kilka dni temu na naszéj scenie, w ulubionéj dotąd sztuce: Włoszka w Algierze, zasługując na dobre imie pomiędzy innymi, którzy się do uświetnienia naszych wieczorów nie raz przyczynili, zasługuje też na wziętość i zachętę w dyrekcji naszego teatru. Co P. Zyliński wziął od natury i obok sprzyjania w narodzie, przez ciągłą uprawę udoskonalił, służąc z jednéj strony za przykład P. Moszyńskiemu, z czasem otworzy pole do spółzawodu. Ile na tenorze P. Zylińskiego zyskiwała w dzięku opera polska, tyle pięknych nadziei na zdolnościach Pana Moszyńskiego pokładać może. Dziwić się więc godzi, zkąd zamiast zachęty, zimne tylko i niechętne w jednem pismie warszawskiém o P. Moszyńskim czytamy wspomnienie. Zdaniem naszém P. Moszyński wystąpił w swéj roli nie tylko jako śpiewak, ale jako śpiewak z niepomiernem od natury uposażeniem, potrzebującém tylko zachęty i wprawy. Życzyćby należało, ażebyśmy do śpiewaków na scenie warszawskiéj i P. Moszyńskiego liczyli, wszakże publiczność nasza w dowód swego zadowolnienia P. Majerowę i Moszyńskiego po ukończeniu sztuki przyzwała. — W Warszawie dnia 13 czerwca 1830 r. — *Obyw. z Mazowsza.*

Na wczorajszéj gieldzie warszaw. placono rossyjskie assyg. po 178 zł. 20 gr.; za polskie listy zastawne żądano 97 zł. 20 gr. (kupon 1 zł. 27 $\frac{2}{3}$ gr.) Za dukaty nowe żądano 19 zł. 22 $\frac{1}{2}$ gr.

Przyjechali do Warszawy. — Malczewski Paweł ob 1064 Królew.; Łuszczewski Ignacy ob. tamże; Lelewel Prot ob. 540 Długa; Korytkowski Jan ob. 584. Długa; Kiciński Stan. ob. 414 Gerlach; Kicki Igna. ob. 625 Kozia; Wężyk Michał ob. tamże; Waliszewski Fran. ob. 500 Podwale; Osiecki Ignacy ob. 556 Długa; Gurczyński Jan ob. tamże.

Dziś zrana ciepła stopni 9. — Wczoraj w połud 13.

Wiadomości Zagraniczne.

Król J. angielski przekonany jest, że lekarze nie ocalą jego życia, ale pomimo tego zachowuje ciągle spokojność umysłu. Gdy ktoś w obec niego nadmienił, że zapewne nastąpi zmiana ministrów, rzekł: "Nie mówmy o polityce; niemam już nic z nią do czynienia i pewny jestem, że wszystko dobrze pójdzie.„ Inną razą powiedział: "Czuję ztąd uspokojenie, żem nigdy nikogo umyślnie nie skrzywdził, ani obraził.„

Pułkownik Wilson zapowiedział w izbie niższéj wniosek o usunięcie wątpliwości, czy żydzi w Anglji mogą kupować dobra ziemskie.

Kurjer londyński sądzi, że podnosząca głowę w Anglji oppozycja, nigdy niewłaściwszéj jak teraz nie mogła obrać chwili, gdyż całemu narodowi podobają się teraźniejsze zasady ministrów i nikt nie mógłby wymyślić lepszego systematu administracji. Tenże dziennik mówi: "Nie w papiérach parlamentowi złożonych, szukać trzeba przyczyn, dla których się xiąże Leopold zrzekł panowania w Grecji, ale w okolicznościach, bardzo blisko dotyczących naszéj ojczyzny. Xiąże nie poznał dobrze angielskiego charakteru narodowego, kiedy rozumiał, że taka, jaką okazał

roztropność, powiększy zasługi jego wobec publiczności.,, Inne gazety ministerjalne nazywają xięcia Leopolda zmiennym, słabym, krótkowidzącym i mimowolném narzędziem obcego mocarstwa. Times obwinia go nawet, że czy pośrednio, czy bezpośrednio śród przygotowań do wyjazdu spekulował papiérami greckiemi. Gazety broniące xięcia Leopolda spędzają całą winę na ministrów, twierdząc, że ministrowie albo nie chcieli szczérze niepodległości Grecji i nie znali mocnego charakteru xięcia, albo się omylili, gdy mieli nadzieję, że ich zamiarom xiąże będzie pomocny.

W Indjach wschodnich rozpoczęła się wojna między niepodległymi xiążętami indyjskimi. Jeden z nich wyprowadził na wojnę 40,000 wojska. Anglicy będą korzystali z poróżnień i niewątpliwie rozszerzą jeszcze już i tak rozległe panowonie swoje w Azji.

W skutku ostatnich nieporozumień Anglików z Chińczykami w mieście chińskiém Kantonie, przerwane zostały stosunki między Chinami i kompanją wschodnio-indyjską.

Hr. Bourmont naczelny wódz wyprawy algiérskiéj dał się z tém słyszyć, że d. 26 czerwca będzie jadł obiad w Algiérze.

W Portau-prince było d. 14 kwietnia zrana tak mocne trzęsienie ziemi, iż wiele domów zostało uszkodzonych.

Przeszło 20 officerów hiszpańskich przyjęło służbę w wojsku francuzkiém, które przeciw Algiérowi popłynęło. Rząd hiszpański zapewnił im żołd podwójny.

Piszą z Wenezueli, że dekret rządu tamtejszego pozwala każdemu zabić bezkarnie Boliwara i jego officerów, w razie jeśliby który z nich przekroczył granice Wenezueli. Ogłoszono także 2000 piastrów nagrody za głowę Boliwara.

Około 60 Hiszpanów, którym we Francji zabroniono mieszkać, przenosi się do Belgji.

W Madrycie rozeszła się pogłoska, że król hiszpański w nadziei, że królowa powije mu następcę tronu, postanowił zwołać kortezy. Rząd hiszpański myśli o zniesieniu opłat idących z Hiszpanji do Rzymu za dyspensy, bule, wyroki i t. p. Obrachowano, że opłaty te wynoszą co rok 1,600,000 fr. Urodzajna prowincja hiszpańska Estremadura tak mało ma odbytu na swoje płody, iż mieszkańcy jéj nie mogą płacić podatków. Na domiar nieszczęścia pustoszą ją bandy rozbójników, którzy nawet z wojskiem staczają utarczki.

Jeden z dzienników paryzkich opisuje w ten sposób ostatni bal dany przez xięcia Orleanu dla królestwa J. neapolitańskich: "Kto nie widział gmachu Palais royal, otoczonego po odnowieniu ozdobnemi kolumnami, przezroczystego, jak gdyby pałac z kryształu, zaledwie sobie wyobrazić może okazałość tego balu i gustownego urządzenia. Stolica może nigdy nie widziała nic piękniéjszego. Cały pałac, oraz ogród, były świetnie oświecone, a zewnętrzne galerje przystrojone były w drzewa pomarańczowe i najpiękniéjsze kwiaty, a gdy środek pałacu wszystko obejmował, co Francja ma znakomitszego, a płeć piękna piękniejszego, tymczasem zewnątrz jego cisnęło się niezliczone mnóstwo ludzi, którzy także chcieli mieć skromny udział w świetnéj zabawie.,,..... W pięciu salach były orkiestry; muzyka gwardji grała na galerji. Pomiędzy 3000 zaproszonych gości, było 500 uczonych i artystów. Znajdowało się także wielu deputowanych ze strony lewéj. Król i królestwo neapolitańscy wcześniéj odjechali, ale xiężna Berry bawiła do godziny 5½ zrana. O godzinie 1 zasiadły najprzód damy do stołów, nakrytych na 800 osób, potém mężczyzni. Tańczono do godziny 6 zrana.

W dniach 14, 15 i 16 maja panowała na morzu koło Algiéru tak wielka burza, iż obawiano się o los kilku okrętów francuzkich, należących do eskadry blokującéj.

Paryzka akademja umiejętności przyznała P. Aldini 8000 fr. nagrody za wynaleziony ubiór w ogniu wytrzymały.

W nocy z d. 8 na 9 kwietnia rozbił się przy brzegach Martyniki okręt, na którym się znajdowało 300 niewolników Negrów; mało który z nich zdołał się ocalić.

W Anatolji nie chcą płacić mieszkańcy podatków tém się tłómacząc, iż w czasie wojny ponieśli wielkie straty.

Poseł francuzki w Stambule hr. Guilleminot miał się poróżnić z Reiseffendym, który mu wyrzucał bitwę nawaryńską i oświadczył, że Porta poznała się już na słodkich słówkach Francuzów, widząc, że Francja pozbawia ją teraz ostatnich zasiłków z krajów barbaryjskich przez wyprawę przeciw Algiérowi. Hr. Guilleminot przerwał z gniewem dalszą rozmowę, obrażony takim zarzutem.

Kilka SUM HIPOTEKOWANYCH *pod piérwszym numerem*, tak na dobrach jako i na domach w Warszawie i na prowincji jest do zbycia, w czasie tegorocznych kontraktów w biórze naszém; gdzie oprócz tego dużo jest kapitałów do ofiarowania, jako też lokalu na kapitały; uprasza się tylko szanownych kapitalistów, aby wprost z żądaniami swemi udawali się do bióra; w razie bowiem potrzeby, sekret zupełny zachowanym zostanie. Nabywcy dóbr, domów, jako też żądający dzierżaw i sprzedaży domów licznych, mogą znaleźć konkurentów w biórze Informacyjném na Krak. Przed. pod Nrem 377.

Potrzebny jest RACHMISTRZ do zrobienia rachunków Sto Jańskich w dobrach z kilku folwarków złożonych o 8 mil od Warszawy; wymaga się ze świadectw dobrego i nieskazitelnego sprawowania i zdatności w tém przedsięwzięciu; takowa osoba mająca się podjąć wspomnionych obowiązków, raczy zgłosić się do bióra Informacyjnego, gdzie dalszą w tym względzie może wziąść wiadomość. — Do tegoż samego dworu potrzebny kucharz dobry i gospodyni, szczególniéj z dozorem kilkudziesiąt krów i zarządzeniem domu trudnić się umiejąca. Nadto potrzebny jest koczyk lub bryczka na rysorach mała podróżna, jednak w dobrym stanie; ktoby takowe posiadał, raczy się zgłosić do bióra Informacyjnego i Kommissowego na Krak. Przed. Nro 377.

Dla osoby z pensją retretową, lub z emerytura, trudno jest miéć dogodniejsze miejsce wypocznienia i uprzyjemnienia dni swoich jak pod Hrubieszowem. Jest tam kolonja z gustownemi zabudowaniami gospodarskiemi, dom, stajnie, wozownie, obory, stodoły i t. d. Wszystko assekurowane przez Towarzystwo ogniowe, w gruntach Iéj klassy, jest ogród, łączki i pole wynoszące 23 morgi. Czynszu z gruntu opłaca się 34 zł. Do miasta obwodowego i obfitego w towarzystwa pareset kroków. Dalszą chcący powziąść wiadomość zgłosi się do bióra Informacyjn.

FUZJE Francuzkie de St. Etienne równie doskonałe jako ozdobne, z powodu powrotu ich właściciela do Francji, są do sprzedania. Są one już wypróbowane i za ich pewność zaręcza. Cena ich jest zniżon. ; są na 14, 20 dukatów i wyżéj.

ROZNE LOKALE do wynajęcia, z meblami i bez mebli. Ktoby chciał o takowych powziąść wiadomość, może się zgłosić do bióra naszego.

Potrzebny jest służący Anglik rodem lub młodzieniec tego narodu dla towarzystwa młodego kawalera. Adres jak wyżéj.

☞ Fabrykanci różnych rodzajów albolitéż rolnicy zamożni, którzyby korzystnie chcieli posiadać Kolonje w Powiecie Szydłowskim Województwie Krakowskiém, w Dobrach Skadla i Wiktorów; zechcą się zgłosić po dalszą informacją do bióra naszego. Jest tam woda donośna na papiernią lub inną fabrykę. Czynsze są jak można najniższe.

WIEŚ JURKÓW powierzona takoż została biórowi Infor. do sprzedania. Nabywców dóbr mamy zaszczyt przy téj okazji zawiadomić, że do dzlś dnia 19 Dóbr przez przeciąg jednego miesiąca już powierzono na sprzedaż. Nierównie większa ilość domów w stolicy do wyboru kupującemu służyć może.

☞ Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż w *przedmiotach meteorologicznych* w ten sposób urządziłem mój skład: że jestem w możności zadosyć uczynienia wszelkim obstalunkom partjami lub pojedynczo, w przedmiotach następujących: Termometrach, rurkach do Termometrów, Barometrach, Alcoholometrach, Lutrometrach, Próbach do Wódki i Piwa, Termometrach w gorzelniach używanych, reperacje, oraz w powyższych przedmiotach z wszelką dokładnością i w jak najkrótszym czasie wykonane być mogą. Przytém mam zaszczyt donieść, iż w tym samym składzie moim posiadam *jak najkompletniejszy zbiór Angielskich i Francuzkich szlifowanych optycznych szkieł do okularów*, tak dla krótkiego jako i dla słabego wzroku, opraw do lorynetek i okularów stalowych, srebrnych i szylkretowych rozmaitego kształtu, *Lorynetek do teatru* używanych, Perspektyw, Mikroskopów, Rejscajgów od 6 do 20 dukatów sztuka, maszyn do robienia ognia na platynie i elektrycznych, Katedrów i Bougie francuzkich, oraz poczdamskich, scyzoryków przednich, atramentu wiecznego do znaczenia bielizny i t. p. towary galanteryjne. — W biórze technicznem przy ulicy Nowo-Senatorskiéj pod N. 477.

C. L. Ehestaedt.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKIEJ POD N. 616